

Οι ξένες επενδύσεις στην Δανία

Της Δρος Βασ. ΔΕΛΗΘΕΟΥ

Η ταυτότητα της Χώρας

Έκταση: 43.000 τετρ. χιλ. Πληθυσμός: 5.228.000 κατά το έτος 1995 μ.Χ. έναντι 5.114.000 προ δεκαετίας. Ενεργός πληθυσμός κατά το έτος 1995 μ.Χ.: 2.777.000 άτομα. Πληθυσμός μερικώς απασχολούμενος κατά το έτος 1995 μ.Χ.: 21,6% εκ του οποίου 35,5% ήταν Γυναίκες. Άνεργοι κατά το έτος 1995 μ.Χ.: 8%. Δημόσιο (εξωτερικό) χρέος κατά το έτος 1995 μ.Χ.: 1.800.000.000 δολλ. ΗΠΑ. Ακαθάριστο εγχώριο προϊόν κατά το έτος 1995 μ.Χ.: 174.300.000.000 δολλ. ΗΠΑ.

Η νομοθεσία περί επενδύσεων

Η Δανία δεν διαθέτει γενικώς ειδική νομοθεσία ελέγχου των Άμεσων Ξένων Επενδύσεων που πραγματοποιούνται στην Χώρα με ξένα κεφάλαια και είναι μικρός ο αριθμός των τομέων στους οποίους δεν επιτρέπονται ΑΞΕ από αλλοδαπούς, όπως π.χ. ο τομέας της πολεμικής βιομηχανίας. Πρέπει όμως να σημειωθεί, ότι οι προερχόμενοι από Χώρες εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.) επενδυτές έχουν διαφορετική μεταχείριση από τους προερχόμενους από την Ε.Ε. επενδυτές¹. Ο όρος της αμοιβαιότητας ισχύει για τους εκτός Ε.Ε. επενδυτές και στους τομείς των τραπεζικών, ασφαλιστικών και των οικονομικών υπηρεσιών. Επίσης, η αμοιβαιότητα μπορεί να ισχύει και για εκτός της Ε.Ε., επενδυτές και σε τομείς ή κλάδους, που απελευθερώθηκαν με οδηγίες της Ε.Ε., όπως οι αερομεταφορές, η εμπορική αλιεία, ο ηλεκτρισμός, το φυσικό αέριο, και το πετρέλαιο καθώς και η εξόρυξή τους.

Η αύξηση του ανταγωνισμού στην οικονομία αποτελεί σημαντικό στόχο της πολιτικής της Κυβέρνησης για την εξάλειψη των φραγμών σε κλάδους, όπως των κατασκευών, των μεταφορών και του εμπορίου.

Η Δανική Κυβέρνηση ανακοίνωσε στην αρχή της δεκαετίας του 1990 τον νέο νόμο για τον ανταγωνισμό μεταξύ των επιχειρήσεων ενώ προσφάτως (1994) διακήρυξε την πρόθεση της για τη χάραξη μίας νέας βιομηχανικής πολιτικής στα πλαίσια της οποίας² οι άμεσες επιδοτήσεις στις επιχειρήσεις, θα παραμείνουν μεν σε χαμηλά επίπεδα, αλλά θα δοθεί έμφαση σε ορισμένες «ειδικές» κατηγορίες, που θεωρούνται ότι είναι σημαντικής βαρύτητας για την βιομηχανική ανταγωνιστικότητα, όπως π.χ. οι μεγάλες επι-

1. Βλ. γενικώς OECD: *Reviews of Foreign Direct Investment/Denmark*. Paris, 1995.

2. Βλ. γενικώς OECD: *Reviews of Foreign Direct Investment/Denmark*. Paris, 1995. Επίσης, *Denmarks Nationalbank. Monetary Review*. Αύγουστος 1994.

χειρήσεις ή οι νεοϊδρυόμενες επιχειρήσεις, και προσδοκείται με αυτόν τον τρόπο η πραγματοποίηση ΑΞΕ σε κλάδους, όπως οι τηλεπικοινωνίες, η βιομηχανία τροφίμων και η βιοτεχνολογία.

Σε σχέση με την στατιστική συλλογή, ανάλυση ταξινόμηση και ερμηνεία δεδομένων για την εισροή ΑΞΕ στην Χώρα, σημειώνεται, ότι αυτή γίνεται από την Εθνική Τράπεζα της Δανίας. Η συλλογή αυτών των δεδομένων για την εισροή ξένων επενδύσεων στην Δανία αποτελεί τμήμα της στατιστικής των πληρωμών της Χώρας με άλλες Χώρες.

Τα στοιχεία που συλλέγονται δημοσιεύονται ανά τρίμηνο από την Εθνική Τράπεζα σε ένα ειδικό τεύχος, το τριμηνιαίο περιοδικό «Monetary Review» (Νομισματική Επιθεώρηση), καθώς και στην Ετήσια Έκθεση της Τράπεζας. Επίσης, η Εθνική Τράπεζα δημοσιεύει στοιχεία για την κλαδική κατανομή των εισροών ΑΞΕ, αλλά αυτή η ταξινόμηση αναφέρεται σε «δέκτες», δηλαδή σε εταιρίες, που δέχονται την επένδυση και όχι σε εταιρίες που πραγματοποιούν τις επενδύσεις.

Σημειώνεται, πως η οικονομία της Χώρας είναι προσανατολισμένη σε παραδοσιακούς κλάδους, που συγκροτούνται από μικρομεσαίες επιχειρήσεις, ενώ η εξάρτησή της από τον έξω κόσμο παραμένει σε χαμηλά επίπεδα.

Οι εισροές ΑΞΕ στην Δανία

Από την αρχή της δεκαετίας του 1980 πραγματοποιήθηκαν στην Χώρα σημαντικές εισροές ΑΞΕ. Έτσι, οι μέσες ετήσιες εισροές δεκαπλασιάστηκαν κατά την περίοδο 1988-1993 σε σχέση με την περίοδο 1981-1987 και ανήλθαν για την εξαετία 1988-1993 σε 7 δισεκατομμ. δολάρια. Στα τέλη του 1993 το συνολικό ξένο επενδεδυμένο κεφάλαιο υπολογίσθηκε σε 14,7 δισεκατομμ. δολάρια περίπου³. Η συμμετοχή των ΑΞΕ στο ΑΕΠ και στη Συνολική Επένδυση Παγίου Κεφαλαίου ήταν για την περίοδο 1981-1987 0,2% και 1% αντιστοίχως, ενώ για την περίοδο 1988-1993 τα ποσοστά αυτά ανήλθαν σε 1% και 5% αντιστοίχως.

Φύση ΑΞΕ, προέλευση ΑΞΕ

Ως προς την φύση των επενδύσεων της περιόδου 1981-1993 σημειώνεται, ότι, στο μεγαλύτερο ποσοστό τους είχαν την μορφή «συμμετοχής» και «εξαγοράς», παρά των «εξ υπαρχής» επενδύσεων. Βεβαίως, οι εξαγορές αυτές διευκολύνθηκαν και από το μικρομεσαίο μέγεθος των επιχειρήσεων της Δανίας.

Η χωρική προέλευση των ΑΞΕ προς την Δανία είναι κυρίως από την Ε.Ε., και (λόγω της γεωγραφικής γειτνίασης) από τις Σκανδιναβικές Χώρες και κατά πρώτο λόγο από την Σουηδία. Οι Χώρες αυτές χρησιμοποίησαν την Δανία ως βάση για τις επιχειρηματικές τους δραστηριότητες στην Ε.Ε..

Κατά το έτος 1988⁴, ενώ οι Χώρες της Ε.Ε. αντιπροσώπευαν το 43% των εισροών ΑΞΕ στην Δανία, οι Σκανδιναβικές Χώρες αντιστοιχούσαν στο 40% (με τη Σουηδία μόνη της να κατέχει το 22%). Οι άλλες χώρες της Ε.Ε. με μεγάλες συμμετοχές ήταν η Γερμανία (11%), οι Κάτω Χώρες (10%), το Ηνωμ. Βασίλειο (8%).

Εκτός Χωρών Ε.Ε., αλλά από την Ευρώπη, η Ελβετία συμμετείχε με ποσοστό 6% και οι Ανατολικές Ευρωπαϊκές Χώρες με ποσοστό 5%.

3. Βλ. γενικώς OECD: *Reviews of Foreign Direct Investment/Denmark*. Paris, 1995. Επίσης OECD *Economic Surveys: Denmark 1993-1994*, OECD Paris.

4. Βλ. γενικώς OECD: *Reviews of Foreign Direct Investment/Denmark*. Paris, 1995.

Η κλαδική κατανομή των ΑΞΕ

Η κλαδική κατανομή των εισροών ΑΞΕ παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον. Την περίοδο 1981-1987 ο δευτερογενής τομέας απορρόφησε το 30% των συνολικών εισροών ΑΞΕ, ενώ ο πρωτογενής τομέας παρουσίασε αποεπένδυση. Αντιθέτως, στην επόμενη περίοδο 1988-1993, ο πρωτογενής τομέας συμμετείχε με ποσοστό 6%, ο δευτερογενής με ποσοστό 34% και ο τομέας των υπηρεσιών με (το μεγαλύτερο) ποσοστό 60%.

Η γεωγραφική θέση⁵, οι οικονομικές συμπληρωματικότητες και η απόδοση της οικονομίας της Χώρας αποτέλεσαν τους κύριους προσδιοριστικούς παράγοντες των αυξημένων εισροών ΑΞΕ τα τελευταία χρόνια, και αναμένεται οι τάσεις αυτές να διατηρηθούν στο προσεχές μέλλον. Βεβαίως, είναι άγνωστο εάν η πραγματοποιηθείσα είσοδος στην Ε.Ε. της Φινλανδίας και Σουηδίας θα επηρεάσει αυτές τις τάσεις και σε ποίο βαθμό.

Εκροές ΑΞΕ από την Δανία

Η ανάλυση των εκροών ΑΞΕ της Δανίας δείχνει κατ' αρχήν, ότι αυτές από το έτος 1980 μ.Χ. και μετά είναι μεγαλύτερες από τις εισροές ΑΞΕ προς την Δανία, και μάλιστα η διαφορά αυτή εντείνεται ακόμη περισσότερο από το έτος 1985 μ.Χ. και μετά.

Έτσι, την περίοδο 1975-1984 οι εκροές ΑΞΕ ανήλθαν (κατά μέσο όρο) σε 0,1 δισεκατομμ. δολάρια, ενώ την αμέσως επόμενη περίοδο 1985-1993 ανήλθαν (κατά μέσο όρο) σε 1,2 δισεκατομμ. δολάρια. Ως ποσοστό στο ΑΕΠ οι ΑΞΕ για τις ανωτέρω δύο περιόδους ήταν αντιστοίχως 1% και 1,6%.

Στο τέλος του έτους 1991 μ.Χ. οι συνολικές εκροές ανήλθαν σε 91 δισεκατομμ. δανέζικες κορώνες ενώ, οι συνολικές εισροές ανήλθαν σε 87 δισεκατομμ. δανέζικες κορώνες.

Η χωρική κατανομή των εκροών ΑΞΕ είναι ανάλογη προς τις εισροές ΑΞΕ. Έτσι, η Ευρώπη αποτέλεσε τον υποδοχέα των 78% των εκροών ΑΞΕ από την Δανία στην περίοδο 1988-1992 και ειδικότερα η Ε.Ε. δέχθηκε το 61%, ενώ για το έτος 1984 μ.Χ. το ανώτερο ποσοστό ήταν 31%.

Το κυριώτερο αίτιο της υψηλής προς τα έξω επένδυσης της Δανίας είναι ο υψηλός ρυθμός αποταμίευσης, ο οποίος δημιουργεί πλεονάσμα κεφαλαίου.

Κατά την περίοδο 1986-1991 οι ΑΞΕ που πραγματοποιήθηκαν στην Δανία από την αλλοδαπή αποτελούσαν: το 2,2% του συνόλου της Ε.Ε. (με πρώτο το Ηνωμ. Βασίλειο σε ποσοστό 45% και τελευταία την Ελλάδα σε ποσοστό 0,6%), μόλις το 0,8% των συνολικών εσωτερικών ΑΞΕ (με πρώτο το Ηνωμ. Βασίλειο σε ποσοστό 19,6% και τελευταία την Ελλάδα σε ποσοστό 0,8%) και επίσης το 2,2% επί του συνολικού ΑΕΠ της Ε.Ε. (με πρώτη την Γερμανία σε ποσοστό 35% και τελευταία την Ιρλανδία σε ποσοστό 0,7%).

Συμπερασματικώς προκύπτει⁶, ότι η Δανία έχει μία ανοικτή οικονομία με βασική επιδίωξή της την πραγματοποίηση εισροών ΑΞΕ. Οι εισροές αυτές είναι ολιγότερες από άλλες Χώρες του ΟΟΣΑ και της Ε.Ε.. Ταυτοχρόνως υπάρχει απελευθέρωση μεγάλου αριθμού δραστηριοτήτων ως αποτέλεσμα κυρίως των οδηγιών της Ε.Ε., ενώ επίσης ισχύουν οι υποχρεώσεις αμοιβαιότητας για επενδυτές προερχόμενους εκτός της Ε.Ε..

5. Βλ. γενικώς OECD: *Reviews of Foreign Direct Investment/Denmark*. Paris, 1995. Επίσης OECD *Economic Surveys: Denmark 1993-1994*, OECD Paris.

6. Άλλα στοιχεία βλ. στο: OCDE *en chiffres*. Ed. 1997. Paris, 1998. Ακόμη, για μία σύγκριση με τα ελληνικά δεδομένα βλ.: Κ. ΓΕ. ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ: *Θεσμικό πλαίσιο περιφερειακής ανάπτυξης*. Αθήναι, Α' τόμ., Δ' έκδ., 1996, σ. επ.

Critical Notes

Professor **N. I. KONSOLAS**: Contemporary Regional Economic Policy. Athens, 1997, p. 374.

His deep scientific knowledge and his long experience on University matters and also on matters of public interest have “allowed” Professor Konsolas to write one more book titled as “Contemporary Regional Economic Policy”; this book, since it investigates and analyzes in a scientific manner all the dimensions of the regional “phenomenon”, is an important contribution to the Regional Science and to Regional Policies.

The book keeps abreast (and fully corresponds) of the contemporary tendencies of the scientific, economic and political reality and it is not just an educational guide, which covers the necessities of University Students in Regional Science. With the systematic and complete theoretical and empirical analysis as well as the effective joining together of analysis with policies, it sets the basic framework for exercising Contemporary Regional Policies, under the new conditions, which appear in the Greek, European and also in the Global context.

The great variety of methods and techniques, that are being analyzed in this text in a comprehensive way, the deep investigation of traditional and new notions, the analysis of many statistical data and the detailed presentation of Greek and E.E.C. Regional Policies, will undoubtedly help the comprehension of strategic developmental choices and procedures which activate political measures, that place on the right track the procedures of Regional Development. Moreover, what is depicted in this book is the contribution of the scientific research and political practice to the contemporary confrontation of the local planning and economic component of the regional problem.

This book includes nine chapters, titled as follows:

1. The territorial dimension of economic activities.
2. The regional problem and the need to deal with it.
3. The economic region.
4. Theories on Planning and regional development.
5. Goals of Regional Development.
6. Strategic and the tools of regional policies.
7. Greek regional policies.
8. E.E.C. regional and planning policies.
9. Methods of regional analysis.

Despite the fact, that the Book by Professor N. I. Konsolas titled as the “Contemporary Regional Economic Policy” already constitutes the basic didactic guide in all Greek Universities in the sector of Regional Science, nevertheless it must be noted, that the richness and abundance of the data included, its scientific criticism and other elements establish it, with no doubt, as an essential “component” of the relative international bibliography and certainly as the “basic material” for any future writings on relevant subjects.

Professor Const. GE. ATHANASSOPOULOS